

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 D O M Ž A L E
Ljubljanska 58

TOSAMA

PRELOŽENEGA MATERIALA

GLASILO DELAVCEV

inštit predal 108

61230 DOMŽALE

TOSAMA

IZHAJA OD OKTOBRA 1965 · ŠT. 12 · DECEMBER 1988 · LETO XXIII

**SREČA SE NAHAJA V VSEM. TREBA JO
JE SAMO ZNATI IZDVOJITI.**

(KONFUCIJ)

**POIŠČI JO – IN POMAGAJMO JO NAJTI
TUDI DRUGIM!**

V TEJ ŠTEVILKI:

Srečno:

- *Novoletni nagovor tovariša direktorja*
- *Anketa*

Po oddelkih:

- *Tkalnica širokih tkanin*

Novo:

- *Priključitev na slovenski plinovod*
- *Registracija delovnega časa*
- *Telefax*

Vprašali ste:

- *(Ne) prostor za parkiranje*

Čez ograjo:

- *Sejem v Sarajevu*

Naši sodelavci:

- *Komercialni predstavniki, naše skladišče v Skopju*

Naši znanci:

- *Tone Juvan, zborovodja*

Kotiček za upokojene:

- *Novoletne želje*

Razmišljamo:

- *O oslu z zelenimi očali*

Iz dela društev:

- *Vaja IGD in CZ*
- *Požar v mikalnici*

Kulturni kotiček:

- *Program Knjižnice Domžale*

Srečno

Novoletni nagovor tov. direktorja

Izteka se leto 1988

Hitro in nezadržno mineva leto, v katerega smo vstopili strahoma pa tudi z velikimi pričakovanji. Pričakovali smo, da bo s sicer ostrimi stabilizacijskimi ukrepi jugoslovanski gospodarski voz vsaj počasi pričel lesti po hribu uspešnosti navzgor, da bodo novembrski in majski ukrepi zaustavili vrtoglavo rast inflacije in da se bodo medsebojni odnosi, tudi ob sprejetju ustavnih dopolnil, vsaj toliko umirili, da bomo z večjim optimizmom vstopili v 1989. leto.

In kaj smo doživeli? Gospodarske stabilizacije ni, inflacija spodjeda še tisto malo morda upravičenega zadovoljstva nad doseženimi rezultati v zunanjetrgovinski menjavi, medsebojni politični odnosi so na kritični točki, probleme rešujemo s stankami, mitingi, zborovanji, ipd., da bi se pa pogovarjali o delu, o delovanju pravih tržnih zakonitosti, o spoštovanju človeka, naroda ali republike, pa nimamo ne moči in ne volje. Ob tem pa, kljub temu, da ob že sprejetih ustavnih spremembah grozi cela gora novih zakonskih predpisov, ki naj bi končno le pomenili pričetek stabilizacije, ni skoraj nikakršne osnove za optimizem, da se bodo napovedi uresničile, vsaj izkušnje iz bližnje in daljne usode dosedanjih stabilizacij vodijo na takšno pesimistično razmišljanje.

Tosamin kolektiv je nemirno leto 1988 preživel razmeroma mirno, čeprav problemi niso bili majhni. Začetek leta je bil pod vplivom novembrskih zamrznitev in vračanja cen, kar nam je odvzelo precejšen dohodek in nas skoraj pripeljalo na beraško palico. Z majskimi ukrepi smo končno le dočakali sprostitev cen, kar je sicer stanje bistveno izboljšalo, vendar pa željenih učinkov zaradi katastrofalne inflacije ni upravičeno pričakovati. Z zelo pogostimi podražitvami naših izdelkov le lovimo naraščajoče stroške poslovanja, dohodka, ki ga prigospodarimo, pa je zaradi popolnega razvrednotenja denarja praktično zelo malo, kljub temu, da številke niso majhne.

Poslovni rezultati se postopno približujejo načrtovanim ciljem, čeprav vseh, v začetku leta postavljenih načrtov, ne bomo realizirali. Razlogi so znani, in nujno je, da pri načrtovanju za leto 1989 in pri izvrševanju nalog to upoštevamo.

Razvojna in investicijska intenzivnost je bila precejšnja. Pričetek gradnje proizvodnega objekta, nov kotel in priključek na plinovod so samo del teh aktivnosti.

Organizacijske spremembe in postopno uvajanje avtomatske obdelave podatkov so še vedno v teku in nalog za v prihodnje je še dovolj.

Uvajanje predpisov »Dobre proizvodjalne prakse«, ki naj bi pomenilo precejšen korak na poti k boljši kakovosti našega dela, zaposluje precejšen krog članov kolektiva. Dela v zvezi s tem je veliko in pričakovati je več volje in aktivnosti predvsem takrat, ko bo spremenjeni in izboljšani način dela treba prenesti v celotni kolektiv na sleherno delovno mesto.

Že omenjeni napovedani novi predpisi bodo menda zahtevali pomembne spremembe v vsakdanjem življenju kolektiva. Ukinitve Zakona o združenem delu, sprejetje Zakona o podjetjih, o računovodstvu, o delovnih razmerjih in drugih, bo zahtevalo spremembe praktično vseh samoupravnih aktov, predvsem pa spremembe v organiziranosti, pravicah, obveznostih, pristojnostih in odgovornosti organov in posameznikov.

Na osnovi vsega znanega in neznanega je težko dati napoved za leto 1989. Edino, kar je jasno, je to, da bo treba še bolj delati in še bolj kvalitetno izvajati vse naloge, ki bodo postavljene pred nas, to je pred naš kolektiv in pred vsakega člana kolektiva. Le v kvalitetnem in marljivem delu je perspektiva za posameznika, za našo delovno organizacijo, pa tudi za našo državo.

Vsem članom kolektiva želim, da bi v 1989. letu ostali člani TOSAME, da bi uspešno in kvalitetno izvrševali tekoče naloge, da bi dosegali dobre poslovne rezultate in da bi se dobro počutili v tem kolektivu. Želim pa tudi, da bi v zasebnem življenju bili uspešni in srečni ter zadovoljni in da bi predvsem v miru pričakali naslednja obdobja.

Edvard PETERNEL, ing.

Novoletne želje naših sodelavcev

MARIJA PIRC - tkalka v tkalnici ovojev

»Kako bi ocenila letošnje leto? Mislim, da je bilo slabo in zelo kritično leto. Resnično upam, da se bodo stvari v prihodnjem letu uredile in izboljšale. Predvsem si želim zdrava, razumevanja med sodelavci, pa da bi bil material malo boljši, da mi stroji ne bi tako nagajali.«

PAVLA LENČEK - tkalka v tkalnici gaze

»Letošnje leto ni bilo kaj prida. Več kot tri mesece sem bila bolniško odsotna, vsi pa vemo, koliko je človek pri tem prikrajšan. Mislim tudi, da smo v tkalnici za svoje delo premalo plačani. Pa vendar si želim le, da bi le slabše ne bilo. Da bi bili zdravi in da bi se v oddelku še naprej tako dobro razumeli.«

ŠTEFAN ROZMAN - nabava

»Nabavna služba v letošnjem letu ni imela nobenih večjih problemov kot so jih imele druge. Specifične težave so samo minimalne zaloge za zaščito kapitala DO. To pomeni, da je zaradi minimalnih zalog prišlo do tega, da nam je zmanjkalo materiala. S tem v zvezi pa je prihajalo do tega, da so se določeni delovni procesi morali za določen čas prekiniti ali celo ustaviti zaradi neustreznih materialov, ker je nastopila reklamacija kot logična posledica komercialnega poslovanja. Izhajajoč iz načela dobre proizvodne prakse pa moramo skrbeti, da delovni organizaciji v njenem proizvodnem procesu zagotovimo kvaliteten material, vendar je to pod danimi »balkanskimi« pogoji v danih trenutkih nemogoče. S tem ne mislim opravičevati posameznih pomanjkljivosti same službe, pač pa poudariti, da se nahajamo v sistemu še nerazčiščenih dejstev znotraj tovarne, kot tudi cele Jugoslavije.

V prihodnjem letu si želim vsaj 10% uresničitve tega, kar nam vodilni politiki tako širokosrčno obljublajo.«

DRAGICA HUBER in **VIDA BIZILJ** - proizvodnja medicinskih sredstev

»Ni bilo najlepše to leto, bilo je eno takih, da bi jih človek najraje hitro pozabil. Želja za vnaprej imava veliko: za zdravje in osebno zadovoljstvo, da bi imeli vsi v tovarni dovolj dela, da bi naši tovarni dobro šlo, saj smo vsi odvisni od kruha, ki nam ga reže Tosama.«

Zadnji delovni dan v letu. Kako se poslavljamo? S prisrčnimi čestitkami ali z dopustom, da se vsemu izognemo? Povprašali smo nekatere naše sodelavce in dobili naslednje odgovore:

· Vsa tovarna se mora pripraviti na zadnji delovni dan v letu. Tako, da je vse počiščeno in urejeno, da ta dan ni samo fasada, za katero je kup nerešenih problemov, ki se ne bodo

DRAGICA ROJC - sanitetna konfekcija
Dragico sem zmotila pri pakiranju kabel gaze za izvoz v ČSSR. Dela pa tudi pri stiskalnici. Tudi Dragici se zdi to leto zelo nemirno, čeprav pravi, da bo kar prehitro minilo. »Vsaj cene naj bi se ustavile, da ne bi bilo vse tako drago. Čeprav se plače zvišajo, nič ne pomagajo. Upamo, da dela ne bo zmanjkalo, kajti bolje je, da ga je preveč kot pa premalo. Zoprno je, ker smo sedaj tako razdrobljeni in ni prave povezanosti med sodelavkami. V novem letu želim le, da bi bil mir in vsega za sproti.«

ROK GROŠELJ - skladišče gotovih izdelkov - skladišče gotovih izdelkov

»Letošnje leto je bilo v redu. Samo, da imamo delo in denar. Dela je dovolj, zlasti konec meseca je običajno prenatrpan. Odnosi med sodelavci so včasih boljši, včasih slabši, čeprav mislim, da se sedaj izboljšujejo. Za prihodnje leto si želim dovolj denarja, kar si želi vsak mlad človek. Doma želim napeljati centralno ogrevanje, urediti gospodarstvo, v službi pa želim priti na boljši položaj.«

odpravili niti v naslednjem letu.

· Spominjam se, kako sproščeno sem se imela zadnji dan v službi. »Pridi k nam«, so

me vabili iz sosednje sobe in to me je tako razveselilo, pa to, da smo zapeli in si vse vprek voščili vse najlepše.

Doma pa nato bolezen, pa rešilec, pa zdravila, pa skrb vse novoletne dni - ali bo bolje ali ne. In takrat sem pogostokrat pomislila: »to dobro, da sem se imela v službi prijetno, ker drugače ne bi imela prav nič od praznikov.«

· Življenje ni praznik. Za to leto vem, kako sem ga preživela, vsakega novega me je strah, zato se ne morem razživeti in se predajati praznovanju.

· Mladi ne ostajamo v oddelku s starejšimi, ampak gledamo, da gremo drugam v drugo skupino, ker je to edini dan, ko imajo malo več časa, da obiščeš še druge mlade sodelavce.

· Že sedaj me mrazi, če pomislim, da me bo šef poklical na obvezni sestanek enkrat na leto, ko me drugače celo leto ne pride obiskat.

· Najbolj mi je všeč, da se na delovnem mestu nič ne praznuje. Naš oddelk gre ob dvanajsti uri ven v gostišče, si tam voščimo, kakšno prijetno rečemo in se prijateljsko poslovimo.

· Zadnji dan nič ne praznujemo, ker se vedno skregamo zaradi inventure. Če je kje kaj narobe, smo me krive, prav nič nismo vesele zadnjega delovnega dne v letu.

· To kar manjka celo leto, topli medsebojni odnosi, se ne morejo ustvariti niti zadnji delovni dan. Ta naš sistem nas je vse spremenil, zato je stanje tako kot je.

· Da bi nas šef ne skliceval skupaj, ker smo sedaj tako razbiti, da se tudi na tak dan ne moremo razživeti in čutiti, da smo povezani skupaj.

· Po dvajsetih letih delovne dobe se do sedaj ni zgodilo nič tako pretresljivega, da bi mi ostalo posebno v spominu. Prepričana sem, če se do sedaj ni, se tudi v prihodnje ne bo.

· Pred leti sem imela zadnji delovni dan ginekološki pregled v Ljubljani. Prihranila sem štiri ure dopusta in ko sem šla po dvorišče, so me mimoidoči spraševali: »A ti si pa že zaključila?« «Seveda, eden mora prvi začeti» sem odgovarjala, saj nisem imela namena vsakemu praviti kakšen popravek še imam. Ko sem prišla v Ljubljano, v čakalnici ni bilo žive duše. Potem me je nahrulila še sestra, kaj sem prišla, ko pa danes sploh nič ne delajo. Pokazala sem ji kartonček z datumom, pa je dejala, da jo to ne briga in da naj grem domov. Po poti domov sem razmišljala: »Moji sodelavci se imajo sedaj lepo, smejejo se, pojejo. Nazaj ne bom šla«. Doma sem potem oblekla predpasnik in pričela z vsakodnevnim delom, katerega mi tudi vse dneve novoletnih praznikov ni zmanjkalo.

V. V.

Po oddelkih

TKALNICA ŠIROKIH TKANIN

- Delež letnega plana proizvodnje tkanin dosežen

Že deset let je minilo, odkar se je oddelek tkalnice širokih tkanin preselil iz starih prostorov v novo proizvodno halo. V tem času smo v oddelku zamenjali stare čolnične KOVO statve s pnevmatskimi, ki izdelajo bistveno večje količine tkanin na isti tlorisni površini tkalnice. Oddelek zaposluje skupno 75 delavcev.

V letošnjem letu smo predvideli, da bomo v oddelku izdelali skupno 18.254.703 tm tkanin ali izračunano v tisočih votkih 11.545.521 votkov. Za obdobje prvih desetih mesecev je bil plan votkov v oddelku dosežen z indeksom 101. V tem času smo izdelali že 15.713.061 m² blaga, kar je za 10 % več kot je bilo predvideno s planom. Večji procent presega v m² je posledica zmanjšanja zalog surovih tkanin in spremenjene zasedbe artiklov na statvah.

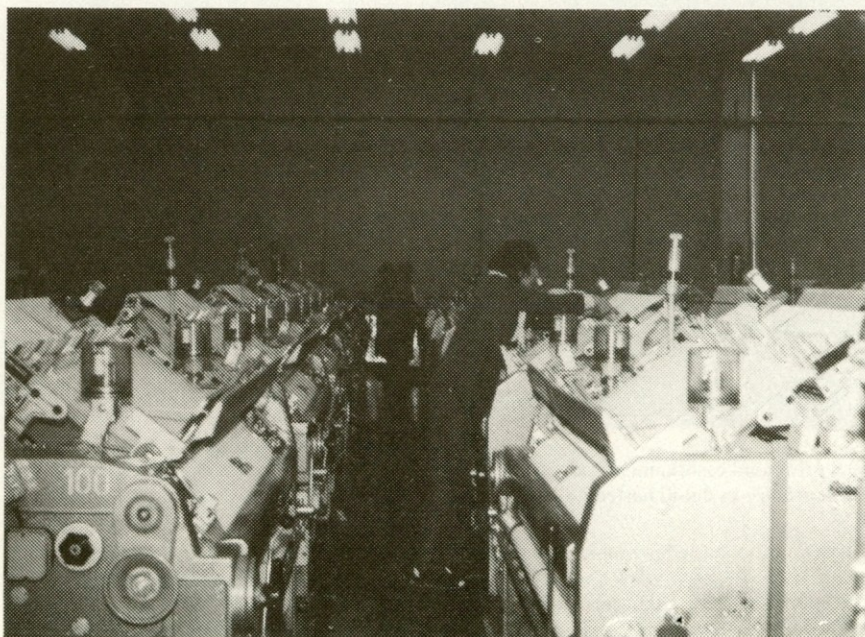
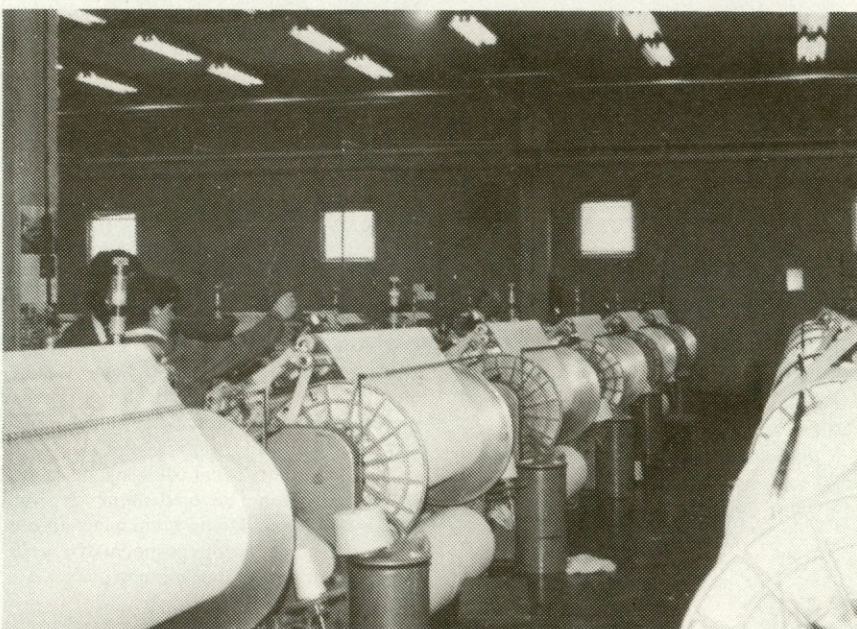
Ugotavljamo, da je izkoriščenost strojnih zmogljivosti v tkalnici 84 % in da beležimo boljše izkoriščanje na pnevmatskih strojih kot na čolničnih. Urna produktivnost v oddelku je za 17 % večja kot je bila v enakem lanskem obdobju. Kljub ugodnim rezultatom pa ugotavljamo, da je bilo največ zastojev v prvih 9 mesecih zaradi odsotnosti delavk (41000 strojnih ur) in zaradi popravil (10.690 strojnih ur). V primerjavi z enakim obdobjem leta 1987 je bilo letos zaradi slabih osnov za približno 2.000 strojnih ur manj zastojev. Povprečen preseg norm oddelka znaša 19,6 %.

Nanizanih je precej števil, ki same zgovorno govore, kaj se je v tem oddelku v letošnjem letu dogajalo. Vsekakor pa ne moremo mimo dejstva, da v tem oddelku nastajajo tkanine, ki se v nadaljnjih fazah predelave preobliku-

jejo v končne izdelke. Ker so naši proizvodi pridobili dobro ime s skrbno in vestno izdelavo, ni vseeno, kako tkemo gazo in kaliko tka-

Vodja oddelka: Avgust POTOČNIK

nino. Kakovost tkanja je stalen problem v oddelku, zato bomo morali v prihodnjih mesecih temu posvetiti še večjo pozornost.

Pri tem je mišljena tako sama izdelava tkanin in pogostost napak pri tkanju kakor tudi kakovost vzdrževanja strojev in čiščenje strojev. Vsaka napaka, ki nastane v tkalnici širokih tkanin, se na kasnejših fazah predelave ne more ali pa zelo težko popraviti. Zato je kakovost dela v tem oddelku toliko bolj pomembna. Nihče v oddelku ne more trditi, da nima vpliva na kakovost, čeprav je ta vpliv različen z ozirom na delo, ki ga posameznik opravlja.

Iz navedenega lahko zaključimo, da je delež letnega plana izdelave tkanin sicer dosežen, ni pa dosežena kakovost izdelave za katero smo se dogovorili.

Jože Podpeskar, dipl. ing.

*To, kar vemo, je kapljica,
to, česar ne vemo, je morje.*

(Newton)

Usposabljanje novih delavcev za nastavitve strojev

V pomožni prostor mehanične delavnice smo v ponedeljek, 14. nov. postavili tkalski stroj, na katerem se bodo učili trije novi delavci tkalnice tkanin; Slavko JERETINA, Janez OMAHNA, in Dušan PIVEC. Sprejeti so bili na dela in naloge vzdrževalcev, zato morajo dobro poznati sestavne dele, nastavitve, delovanje in vzdrževanje stavev, da bodo čim bolj uspešno opravljali svoje delo. Usposabljanje bo trajalo štiri tedne med delovnim časom. Mentorstvo je prevzel Darko CERAR, ki je zelo zavzeto opravljal to delo že pri prejšnji skupini in ga opravlja tudi sedaj.

Kot sem že povedal, je to usposabljanje organizirano v sami delovni organizaciji že drugič. Prej so se morali vsi vzdrževalci dodatno usposabljevati izven tovarne (v Kranju, na Bledu...), kar je bil za delovno organizacijo precejšen strošek (potni stroški, šolnina...), usposabljanje v tovarni pa je dosti cenejše, saj ima minimalni dodatek samo mentor. Menim tudi, da je tako usposabljanje v sami delovni organizaciji uspešnejše tudi zato, ker se novi delavci že neposredno vključujejo v življenje in celotno delovanje organizacije, spoznavajo nove sodelavce, s katerimi se srečujejo vsak dan in se privajajo ustaljenemu redu in disciplini.

Zaenkrat smo problem usposabljanja rešili skupaj in z razumevanjem vodje mehanične delavnice, ki nam je odstopila za te štiri tedne dovolj velik in ogrevan prostor. Zato pa smo

lahko namestili v ta prostor le PICANOL stroj, ki za svoje delovanje potrebuje le prostor in elektriko. Delavci tkalnice širokih tkanin pa želimo, da bi ob tkalnici dobili prostor, kjer bi lahko poleg PICANOL stroja namestili tudi brezčolnične statve, ki pa morajo imeti poleg prostora in elektrike še stisnjeni zrak za uspešno delovanje. V tem prostoru bi lahko potem usposabljali delavce za vzdrževalce in druge, prav tako pa tudi tkalke, kar je v oddelku skoraj nemogoče zaradi prevelikega ropota. Prostor pa bi lahko uporabljali tudi za remont strojev, ki postajajo iz leta v leto starejši.

Menim, da bi se to dalo urediti z manjšimi stroški v že obstoječih prostorih pri tkalnici širokih tkanin.

Avgust Potočnik

Po končanem usposabljanju se bodo priključili ostalim vzdrževalcem v tkalnici širokih tkanin, skupno jih je trinajst. Pravijo, da jih izmensko delo prav nič ne moti, prav tako ne hrup. Nanj so se že navadili, mislijo pa celo, da prav hrup v veliki meri botruje izredno prijetnemu vzdušju in prijateljskim odnosom v tkalnici. Razlaga je čisto preprosta. Da se lahko sporazumeš, se je zaradi velikega hrupa potrebno vsakemu človeku približati. Pristop k človeku pa je osnova za dobre medčloveške odnose.

No, zatakne se pa včasih tudi tu; ko se naenkrat pokvari več strojev, pa ni mogoče vseh naenkrat hitro popraviti. Do zastojev pride pogosto tudi zaradi slabega materiala, kar je lahko posledica že malo večjih razlik v temperaturi in vlagi v oddelku.

Geslo vzdrževalcev, ki se ga skušajo čim bolj držati, je: »Popravi stroj tako, da ti ga ne bo potrebno popravljati samemu za seboj!«. Prepričana sem, da bodo statve s številko 124, na katerih so se fantje s tako voljo, veseljem in zanimanjem učili, še dolgo lepo tekle.

ZK

Mentor Darko CERAR in njegovi učenci: Janez OMAHNA, Dušan PIVEC in Slavko JERETINA

Kmalu po začetku usposabljanja sem jih obiskala z namenom, da jih fotografiram in takrat smo se tudi malo zaklepetali. Fantje so mi vsi po vrsti zagotovili, da jim je tak način uvajanja v njihovo bodoče delo zelo všeč. Za-

vedajo se, da jim bo vse, kar se bodo sedaj naučili, prišlo zelo prav, oziroma, da jim bo vse, kar bodo preslišali, potem manjkalo. Zato tudi veliko sprašujejo in Darko jim z veseljem odgovarja.

Med sodelavci

Spoznajmo se

Komercialni predstavniki in delavci skladišča v Skopju

V naši Tosami je po zadnjih podatkih zaposlenih 1101 delavec. Vsi se bolj ali manj med seboj poznamo, srečujemo se pri delu, v jedilnici, na tovarniškem dvorišču. Spregovorimo besedo, dve ali pa se vsaj nasmehemo drug drugemu v pozdrav. Manj pa so nam poznani naši sodelavci na terenu - komercialni predstavniki in delavci našega skladišča v Skopju. Vsako leto vsaj dvakrat se vsi zberejo v Tosami na skupnem sestanku, letošnjo priložnost pa smo končno izrabili in jih vse skupaj ujeli v naš objektiv. Skušali vam jih bomo predstaviti s pomočjo vodje prodaje, tov. JANEZA PIŽMOHTA.

Najprej predstavimo naše komercialne predstavnike po njihovih imenih in po področjih, kjer delujejo:

- ČENGIĆ Adnan, Sarajevo
- DROLC Ivan, Slovenija - razen Gorenjske in dela Ljubljane
- DUKMANOVIĆ Srdjan, Reka s širšo okolico, Istra
- KUNAC Josip, Dalmacija od Zadra do Mostarja
- KUZMANOVSKI Vasil, Makedonija
- LAKIĆ Radivoj, AP Vojvodina
- MUSCHICA Bajram, AP Kosovo
- PRSTEC Stjepan in
- PRSTEC Darinka, Zagreb s širšo okolico
- PEJČIĆ Dragiša, Niš s širšo okolico
- RADEŽ Peter, Gorenjska in del Ljubljane
- TURČINOVIĆ Ljubomir, Beograd s širšo okolico

Kako poteka njihovo delo in sodelovanje z vami, v prodaji? Poskusiva narediti posnetek običajnega delavnika v življenju komercialnega predstavnika:

Vsak dan zjutraj, do 7. ali 8. ure se nam naši potniki telefonsko javljajo in sporočajo naročilo ali se pogovarjajo o ostalih stvareh. Nato ponavadi opravijo še ostala administrativna dela, odpošljejo pošto, potem pa se odpravijo na teren. Obiskujejo nabavne oddel-

ke, skladišča in maloprodajne objekte z namenom, da preverijo, katerih naših izdelkov je dovolj na zalogi in česa manjka. Občasno obiskujejo tudi lekarne, bolnišnice in po potrebi tudi oddelke, da seznajajo uporabnike z izdelki, ki jih še ne poznajo, obenem pa propagirajo tudi ostale naše proizvode. V zadnjem času so precej obremenjeni ne le s prodajo, temveč tudi z urgiranjem plačil. Predstavnika v Zagrebu in Beogradu pa večkrat zaposlimo še z drugimi opravili, kot so: pridobitev raznih soglasij, sejemskega kontingenta, prisostvovanje sestankom, kadar našim ne uspe priti v Beograd...

S kakšnimi problemi pri delu na terenu in na splošno se srečujejo naši potniki?

Velik problem, s katerim se srečujejo naši potniki, je večja ekspektivnost konkurence, ki jim je omogočena zaradi bližine matičnih tovarn (Lola Ribar-Karlovac, Niva-Novi Sad,

končno izrabili in jih vse skupaj ujeli v naš objektiv. Skušali vam jih bomo predstaviti s pomočjo vodje prodaje, tov. JANEZA PIŽMOHTA.

Spredaj: Prstec Stjepan, Kuzmanovski Vasil – **stojijo:** Drolec Ivan, Prstec Darinka, Lakić Radivoj, Kunac Josip, Radež Peter, Muschica Bajram – **zadaj:** Pejčić Dragiša, Dukmanović Srdjan, Čengić Adnan, Turčiković Ljubomir

Saniteks-Velika Kladuša...). konkurenca nudi tudi boljše prodajne pogoje - delež za pokrivanje stroškov poslovanju trgovine, daljši roki plačil itd. V teh časih je tudi močno prisoten problem nenaročanja kupcev zaradi pomanjkanja denarja in pa problem zavarovanja plačil za že naročeno in prevzeto blago.

Koliko delavcev je zaposlenih v našem skladišču v Skopju in kako je tam organizirano delo:

Zaposleni so trije delavci:

- LOKVENEK Vasiljka, skladiščnik
- VASILJEVSKI Blagoje, delavec v skladišču in
- CVETKOVSKI Boris, voznik.

Skladišče deluje že približno 15 let. Trenutna, relativna majhna udeležba v netto realizaciji (približno 2,5 %) pa ima vzroke v opuščanju kupcev na tem področju. V to smo prisiljeni zaradi premajhnih naročil in pa zaradi neporavnanih obveznosti za že prejeta blago. Delo v samem skladišču je organizirano tako kot v vsakem drugem skladišču. Naše izdelke pošiljamo tja po železnici, od tam pa potem oskrbujemo kupce v Makedoniji in delno na področju AP KOSOVO. Skladišče ima tudi kamion, prav pred kratkim smo opravili zamenjavo - tja smo poslali našega 2-tonca, njihovega dotrajanega pa bomo skušali prodati.

Kako ti naši sodelavci, čeprav v stalni povezavi, pa vendar ne v tistem direktnem, vsakodnevnem stiku s tovarno, gledajo na Tosamo in njen razvoj:

Občutek imam, da se - vsaj nekateri od njih - čutijo malo odrinjene in prikrajšane pri informacijah o tekočih dogodkih v DO. Ta problem je posebno prisoten, kadar se sprejemajo ali spreminjajo kakšni bistveni pravilniki

ali samoupravni akti (stanovanjski krediti, nagrajevanje...). Mislim pa, da teh občutkov ne bi smeli imeti, saj jih redno obveščamo o vseh pomembnih stvareh. Nemogoče pa jih je sproti seznanjati o vseh osnutkih in aktih v javni razpravi, na katere bi morda imeli pripombe. Za pridobitev kreditov, počitniških kapacitet in ostalega pa imajo popolnoma enake možnosti kot vsi ostali Tosamovci.

Veseli nas, če smo vam s tem člankom vsaj malo približali naše sodelavce po Jugoslaviji, vam v grobem predstavili njihov delovni vsakdan in povezanost s Tosamo in vsemi nami.

Ob prihajajočem Novem letu jih vse lepo pozdravljamo, željam za osebno srečo in delovne uspehe pa pridajamo še upanje, da bi se kot Tosamovci dobro počutili in z veseljem zastopali »naše barve«.

ZK

Čez ograjo

Tosama na sejmu v Sarajevu

Z ozirom, da je za Tosamo zanimiv tudi trg na področju Bosne in Hercegovine, smo bili prisotni s svojimi izdelki na sejmu, ki ga za proizvajalce prehrabnih izdelkov in izdelkov široke potrošnje vsako leto v mesecu novembru organizira UPI Sarajevo. Na tem sejmu so prisotni proizvajalci iz cele Jugoslavije, medtem ko se sklepajo pogodbe predvsem s kupci iz Bosne in Hercegovine.

Kljub številnemu prebivalstvu v BiH in za nas relativno ugodni oddaljenosti in s tem še zmernih transportnih stroškov, je opaziti stagnacijo oz. pri nekaterih izdelkih padec prodaje. Temu je predvsem vzrok močan padec kupne moči prebivalcev na tem področju, saj so mesečni prejemki zaposlenih komaj 1/3 do 1/2 povprečnih osebnih dohodkov v Sloveniji. Obenem pa je čutiti tudi velik pritisk konkurenčnih proizvajalnih organizacij; predvsem DO Niva, Lola Ribar in Saniteks, ki so vključene na tem področju s posebnimi pogoji, kot

so dolgi plačilni roki ter raznimi rabati. Iz razgovora s kupci, ki smo jih imeli na sejmu, je čutiti, da so naši izdelki znani kot kvalitetni, vendar pa zaradi visoke cene zanje težko dosegljivi. Naš cilj udeležbe na sejmu je bil

predvsem povečanje fizičnega obsega prodaje za 2-5 %. Da bi to lažje dosegli, smo se odločili tudi za propagandne akcije preko RTV Sarajevo.

Franc Gornik, dipl. ing.

Naš paviljon

Naši fantje pri urejanju sejemskega prostora

**VSEM SODELAVCEM, UPOKOJENCEM IN
POSLOVNIM PARTNERJEM TOSAME**

SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO 1989!

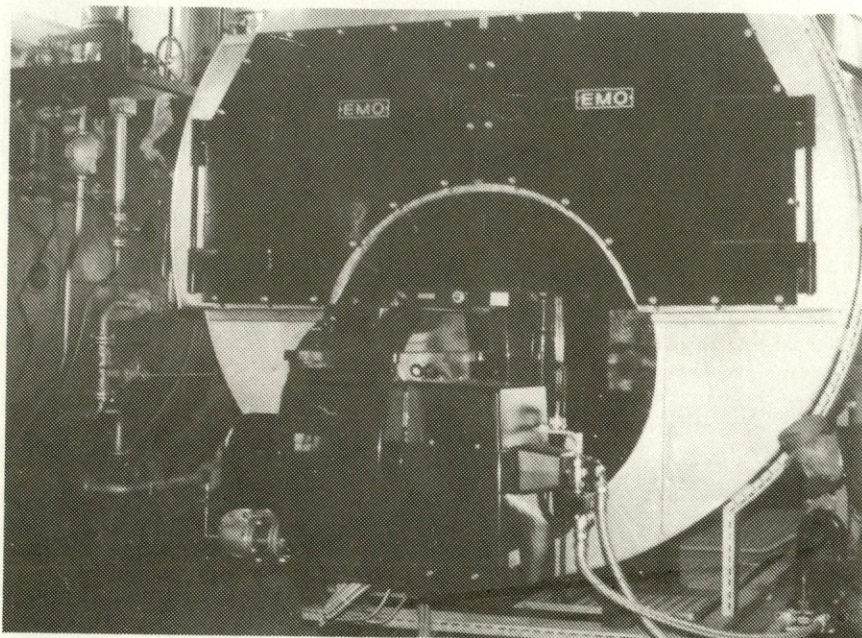
**Samoupravni organi
Družbenopolitične organizacije
Uredniški odbor TOSAME**

Novo

Sredi novembra

⊕ Priključitev na slovenski plinovod

Plin je danes med najčistejšimi energetskega vira in tudi zaradi tega potrošnja naglo raste. Tudi v Tosami smo kar nekaj časa namenili iskanju perspektivne rešitve za preskrbo z energetskega vira. Na osnovi izdelane študije smo se odločili za uporabo plina kot najprimernejšega energetskega medija tako z ekološkega, tehničnega in ekonomskega vidika.

S podpisom samoupravnega sporazuma ANEKS II je Tosama pristopila k članstvu porabnic zemeljskega plina. Prve članice so se že leta 1974 dogovorile o pravicah in obveznostih za realizacijo programa gazifikacije v SR Sloveniji.

Slovenski plinovodni sistem je bil projektiran in zgrajen s končno zmogljivostjo transporta 3,5 milijard m³ plina letno. Za transport teh količin je bilo predvideno, da bo plin prišel iz dveh smeri, to je iz severne pri Ceršaku (plin iz Sovjetske Zveze) in iz zahodne

smeri pri Novi Gorici (plin iz Alžirije). Povezava slovenskega plinovoda na zahodu pri Novi Gorici še ni zaključena in povezana z italijanskim plinovodnim omrežjem, le-ta nam bo zagotavljal dodatne možnosti napajanja slovenskega plinovodnega omrežja (doba plina iz Alžirije). Plinovod med Alžirijo in Italijo je zgrajen in obratuje. Za spojitve italijanskega in slovenskega plinovodnega omrežja manjka le nekaj plinovoda v obmejnem pasu pri Novi Gorici. Sedanji potrošniki plina v Sloveniji koristijo le plin, ki doteka iz Sovjetske Zveze.

Tosamin plinovod z RMP (razdelilno merilno postajo) je bil izdelan že v letu 1987, vendar smo z odvzemanjem plina pričeli 17. novembra 1988. V tem času je bila zaključena zamenjava starega kotla za proizvodnjo pare z zmogljivostjo 3 tone/uro, kar ni več ustrezalo našim tehnološkim zahtevam v proizvodnji.

Z novim kotlom za proizvodnjo pare z zmogljivostjo 10 ton pare na uro bomo zagotavljali pokrivanje sedanjih in tudi prihodnjih potreb po tehnološki pari v našem proizvodnem procesu.

Za racionalnejšo preskrbo s tehnološko paro pa bo nujno vpeljati tehnološko disciplino in to pri glavnih potrošnikih oziroma odjemalcih tehnološke pare, to so sušilni stroji in belilni aparati. Težiti moramo k temu, da bo odzem čim bolj enakomeren. V kolikor se ne spoštuje dogovorjenih pravil, prihaja do sunkovitih odvzemov predvsem v belilnici. V tem primeru se bodo ponavljali znani problemi, ko je občasno na eni strani pare preveč, na drugi strani pa premalo, zaradi tega pa veliko slabe volje, slabih rezultatov in to le zaradi tehnološke nediscipline.

V kotlovnici so v teku še obsežne naloge v zvezi s preskrbo kvalitetne vode za potrebe parnih kotlov, priprava tehnološke (mehčane) vode za potrebe belilnice, racionalizacija toplotne energije v belilnici, nova kompresorska postaja; več o naštetih rešitvah pa drugič.

Franc Peterlin, dipl. ing.

Na številki 061 722 660

⊕ Telefax Tosama

Ko nam je bilo v uvozno-izvozni službi še skrajno neprijetno odgovarjati poslovnim partnerjem, da telefaxa na žalost še nimamo, je končno posvetila zelena luč za nakup tega aparata.

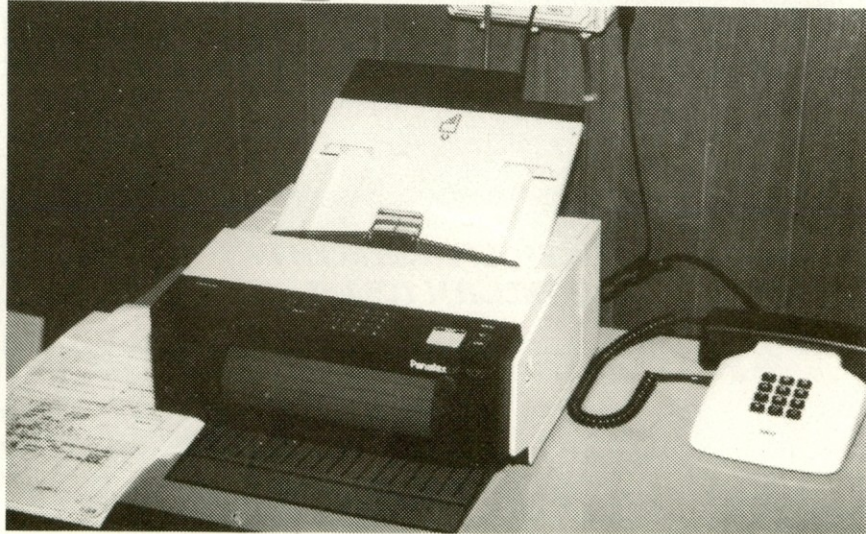
Kaj je telefax in kako deluje?

To je stroj za prenos dokumentov in načrtov na daljavo. Priklučen je na PTT omrežje, deluje pa takole na prvi pogled čisto enostavno. Dokument vložiš v stroj, pokličeš po telefonu firmo, kamor želiš ta dokument poslati in ki ima seveda tudi telefax, in ko se zveza vzpostavi, je prenos izveden. Na drugem koncu telefonske žice imajo v rokah kopijo našega dokumenta.

Za komercialo, pa tudi za druge službe je telefax zelo koristna in nenazadnje celo potrebna pridobitev. Z njim si prihranimo marsikatero pot, prihranek pri času pa je več kot

očitno; iz tujine potuje pošta najmanj en teden, po telefaxu pa dobiš željeni dokument praktično takoj.

Naši telefonistki Poloni, ki posluje tudi s telefaxom, želimo čim boljše telefonske zveze.

Računalniki delajo za nas!

⊕ **Novi sistem registracije delovnega časa**

V zadnjih novembrskih dneh so dela pri vratarnici vzbudila nemalo pozornosti.

Kaj tudi ne, saj gre za popolnoma nov sistem registracije delovnega časa!

Res je, in kritizirana, oprostite, montirana novost je hitro postala vroča tema, ki je v tistih hladnih dneh grela tovarniške komentatorje na (ne) delovnih debatah in sprožila številna resna in smešna vprašanja.

Za kakšno novost gre?

SON v sodelovanju s firmo MIKROHIT Ljubljana uvaja v TOSAMI popolnoma nov, sodoben in računalniško podprt sistem za registracijo, spremljanje in obdelavo časa na podlagi tehnologije bar code (črtno kodo).

Check. 09?

To je integrirani informacijski sistem za registracijo in evidenco delovnega časa.

Sestavljajo ga:

1. Programski paket CAT 09 (ki ga podpira operacijski sistem MS - DOS)
2. Podsystem 2 registriranih terminalov - postajic ŠPICA - DOG 09/BC v izvedbi s črtno kodo, ki imata ločena optična čitalca ID kartic
3. Osebne registracijske ali ID (identifikacijske delovne) kartice, na katerih je tiskana črna koda. Kartico s sistemsko kodo bo prejel vsak uporabnik.

Celoten sistem bo spremljal in nadzoroval računalnik ABAKUS 88 - kompatibilen IBM PC/XT (PC = personal computer = osebni računalnik), ki ima za tovrstno spremljanje dodatno vgrajen sistem za vzdrževanje real-

Montaža potrebnih aparatov

nega časa, oz. tekočega datuma in ure.

OPOMBA: CHECK. 09, CAT 09, ŠPICA - DOG 09/BC in ABAKUS 88; so zaščitena komercialna imena firme MIKROHIT Ljubljana.

Ponovno pogrevanje različnih mnenj o (ne)upravičenosti in prednostih gibljivega ča-

sa (razbremenitev prometnih konic, boljše planiranje in izkoriščanje delovnega časa, potrditev gibljivega delovnega časa nekaterim delavcem TOSAME, ki tak čas že delno imajo: kurjači, kuhinja, gasilci, ipd...), ni več potrebno. To vprašanje se v TOSAMI vleče že vrsto let. Upam, da se bo sedaj, ko je na razpolago vsa strojna in programska oprema za realizacijo tega projekta, tudi dokončno rešilo.

SON je na podlagi pismenih stališč - zahtev in pobud zaposlenih v TRS, ERS in KS, za uvedbo gibljivega delovnega časa v TOSAMI pripravil zahtevane informacije in predloge že v letih 1985 in 1986.

15. 4. 1988, na 7. redni seji DS DO - TOSAMA je bil sprejet sklep o poizkusni uvedbi gibljivega delovnega časa.

Za pripravo in spremljanje izvajanja te naloge so imenovali tudi posebno komisijo v sestavi: Kralj Janez, Podpeskar Jože in Hafner Marjan.

Prvi zagon in tehnični preizkus strojne opreme in instaliranega programa v novem sistemu je bil 22. 11. 1988.

Sedaj so v teku testiranja opreme, programa in ID kartic, odprava napak in zagotovitev številnih tehničnih aktivnosti, ki bodo omogočale redno delovanje v prihodnjem letu.

Glede na opisani razvoj dogodkov naj bi se omenjena komisija sestala predvidoma v sredini decembra 1988 in pričela s potrebnimi akcijami, ki so ji bile zaupane (npr. sestava konkretnih urnikov).

Omenjena novost bo temeljito opisana v januarski številki »TOSAME«

TOČNO IN NATANČNO REGISTRACIJO V LETU 1989, vam želi SON!

Anton Cerar, org.

Vprašali ste

Poiskali smo odgovor:

⊕ **(NE) prostor za parkiranje**

V glavnem vsi koristniki parkirnega prostora občutimo že dalj časa tako utesnjenost, da prihod in odhod z dela ne poteka več normalno. Drug drugemu smo v napoto, ogroženi so tudi pešci - šolarji, saj so avtomobilisti zasedli še tisti del pločnika, ki naj bi nudil vsaj delček varnejše poti v šolo in domov. Je rešitev tega problema še daleč? Odgovor nam je podal vodja TRS, dipl. ing. Franc Peterlin.

Z zaščito kmetijskih površin je bil Tosamin zazidalni načrt ovržen - neupoštevane. Tako je odpadla načrtovana možnost širitve tovarniškega kompleksa proti vzhodu, kamor naj bi se širil parkirni prostor. Ta del zemljišča sodi v kmetijsko zemljišče, zato je le malo upanja na pridobitev teh površin.

V DO s preko 1000 zaposlenimi imamo pravico in dolžnost, da zagotovimo norma-

len, varen prihod in odhod z dela. Ugotovljamo, da je perspektivna rešitev le v smeri nove pridobitve potrebnega prostora. Intenzivno potekajo nekatera razčiščevanja o pridobitvi novih površin z delno vsaj nekaterim že znano

varianto, po kateri naj bi bil ta problem dokaj perspektivno in tudi kmalu rešen. Upamo, da bomo lahko v kratkem poročali o uspešnem zaključku pogovorov, do takrat pa še racionalneje koristimo, kar imamo...

Sneg vsako leto skopni, problemi s parkiriščem pa še kar ostajajo...

Naši znanci

Kjer neha govorica, se začinja glasba.
(Hoffmann)

Pogovor z zborovodjo Tonetom Juvanom

Poznamo vas, vemo, da ste domačin, pa vendar, prosim, povejte nekaj več o sebi,

»Sem rojen Domžalčan, z glasbo sem se srečal šele pri 14-tih letih, takoj ob koncu vojne. Začel sem s trobentō, z namenom, da bom lahko igral pri godbi. Moja želja je bila, da bi igral v poklicnem orkestru, tako kot oče, ki si je služil kruh s trobentō v opernem orkestru.

Modri očetov nasvet mi je omogočil, da sem se bolj resno oprijel druge želje - poklica radiotehnika. Leta 1950 sem se zaposlil v Inštitutu za elektrovezje, v današnji ISKRI.

Ves prosti čas sem posvetil trobenti, godbi, orkestru in tudi dramski sekciji, kjer so dejali, da sem bil dokaj uspešen.«

Prelomnica v vašem glasbenem življenju

»Ta je nastopila, ko sem se vključil v Glasbeno šolo v Ljubljani. Začel sem s študijem solopetja pri izrednem pedagogu, prof. Sonji Bleiweis-Ivančič. S tem sem stopil v svet vokalne glasbe. In ko sem spoznal še prof. Janeza Boleta in vse lepote prepevanja v zboru, je bila moja usoda jasna - do konca življenja bom ostal zvest in ujet v ta prečudoviti svet glasbe. Po končanem študiju solopetja in trobente na srednji glasbeni šoli sem se zelo vneto posvetil pedagoškemu delu na Glasbeni šoli v Domžalah za vzgojo kadrov za godbe. Leta 1964 sem se lotil obnove mešanega pevskega zbora Domžale, katerega sem nato vodil 10 let. Strokovno pomoč pa sem nudil tudi večjim in manjšim vokalnim skupinam (oktetom), od katerih naj poseбно omenim oktet bratov Pirnat.

Tudi pri oktetu Tosama nisem neznan, saj sem tudi z njimi preživel kar precej ustvarjalnih in delovnih ur.

Nič manj pa v meni ni bila prisotna nuja po sodelovanju v zborih, kjer sem najraje pel kot navaden zborist, čeprav so mi zborovodje zelo pogosto vsilili tudi kak solo.«

Predvidevamo, da večji del dneva, celo življenja, posvetite glasbi.

Kako uskladite to z ostalimi zahtevami vsakdanjika?

»Večkrat sem že razmišljal, ali je bila moja odločitev za obširno pedagoško delo prava ali ne? Vendar o tem, sam, brez številnih ljudi, pevcem in godbenikom ne bi mogel dati realnega odgovora.

Vem samo to, da sem se močno razdaljaval vsem glasbe željnim, od mladih do starih. Predvsem sem dajal prednost kolektivnemu

muziciranju (zbori, godbe). Ker le to, po mojem mnenju, daje pravo sliko kulture nekega kraja. Zelo sem pogrešal dobre organizatorje, ki so za vse kulturne akcije prepotrebni.

Vsemu temu velikemu glasbenemu angažiranju pa gre tudi zelo velika zahvala moji soprogi. Ne samo to, da je prevzemala velik del družinskega bremena, pri mojem delu me je vedno tudi podpirala in spodbujala. Tudi ostali člani družine živijo v glavnem samo za glasbo.«

Ob gledanju slik obujata spomine na pevske vaje...

Kljub prekomerni obremenjenosti ste pristali na vodenje našega mešanega pevskega zbora ob 65-letnici Tosame.

Kaj vas je vodilo k temu?

»Kaj naj rečem o zboru TOSAME, ki je tako vneto in pristržno prepeval na proslavi 65-letnice tovarne?

O, pač, mnogo je o tem reči, saj mi je spomin na dogodke še močno živ.

Začelo se je pred petimi leti, ko sem imel še polno drugih obveznosti in je bilo moje sodelovanje močno vprašljivo. Tehnico odločitve je prevesila moja žena in njena čustvena navezanost na kolektiv, ki ji je 35 let rezal vsakdanji kruh. Tudi moja kronična nagnjenost k delu z zbori, spoznavanje novih ljudi, je prispevalo svoje.

Tako pred petimi leti, kot tudi sedaj, je odločitev pripadala Dušanu Borštnarju in peščici somišljenikov, ki so začrtali to plemenito akcijo.

Osebnost sem to zamisel, da pojejo svoji - svojim, močno pozdravil, saj poznam primere v drugih kolektivih, ko globoko sežejo v žep in naročijo profesionalce ali pa se jubileji končajo kar na slavnostnih sejah.«

Praznovanje je že davno za nami, ostali pa so taki ali drugačni spomini.

Kakšni so vaši predvsem na »učne ure« zbora?

»Naj osvetlim še malo spomine prav na začetek, ko se nas je na vaji zbrala peščica najbolj zagretilih! Bili smo zbegani in iskali med nami predvsem tiste, ki so pred petimi leti tako čvrsto prepevali v naših vrstah. Bilo je tudi nekaj novih, plahih in zaskrbljenih, le člani tovarniškega okteta, še prav posebej pa njihov vodja A. Potočnik, so bili optimisti.

Prav hitro mi je bilo jasno, da večina prisotnih že dolgo ni nič prepevala. Zaprta grla, s čudnimi glasovi, zbegani pogledi in še kaj, so mi dali vedeti, da nam bo trda predla. Na vaje so prihajali še novi in novi, a bilo nas je še vedno premalo, da bi lahko določil vsaj okvirni program, nato pa dopusti, zadržanost pri delu, itd.

Vendar, tudi za hip nisem podvomil v boljše čase, a znebiti se le nisem mogel misli, da tako velik kolektiv ne premore malo številnejše pevske družčine.

V septembru, ko smo zopet začeli z vajami, je bila situacija že boljša, nekaj novih mladih glasov in zakasnelih »ptičev« ter dejstvo, da gre zares, so dvignili delovni polet. Glasovi so postajali lepši, pogledi bolj zaupljivi, mnogi niso potrebovali več notnih map, zazveneli so prvi akordi, zadonele so že tudi prve pesmi. In zgodilo se je tisto, kar sem pričakoval:

Mnogim je že zvenela pesem iz srca, a žal so nekateri še vedno prebirali tekst. Ja, čudovit je občutek stati pred zborom, ki mu glasba vre iz srca! Kakorkoli že, pridno smo vadili, na vaje so še prav do zadnjega prihajali novi,

razen na samem nastopu, nismo bili nikoli v celotnem sestavu; vaje so nam postajale prijetnejše in so nam hitro minevale.

Prišel je težko pričakovani nastop, poln rahlega vznemirjenja, prisotni so bili tudi znaki treme, a ko smo stopili na oder, se hitro in strumno uredili, so bile naše misli samo še v glasbi. Ko smo zapeli prvo pesem »DELAVSKI POZDRAV«, je kazalo, da nam publika v dvorani (sodelavci) ne verjame, saj so se še kar naprej pomenkovali.....

A mi smo peli, vsaka pesem je bila boljša, pri zadnji smo dosegli vrh, saj se je publika v dvorani povsem umirila in nas nato tudi izdatno nagradila z aplavzom.«

Bili so tudi predlogi o stalnem delovanju mešanega pevskega zbora »Tosama«. Kaj menite o tem?

»O tem mislim takole: v zbor sodijo smotisti, ki imajo za to vsaj malo pogojev; izbranci bi morali vsak teden redno žrtvovati vsaj en večer; izvajalski nivo bi se moral bistveno dvigniti, kajti slej ko prej bi se morali predstaviti tudi širši kulturni javnosti doma in še kje.

Vprašanje je, če bi ljudje poleg številnih drugih obveznosti v službi in zasebnem življenju to zmogli.

Popolnoma pa se strinjam z mislijo, da je pa prepevanje vsakih pet let zares premalo, zato bi morda organizirali občasna, pogostejša srečanja. S tem bi oživel večje zanimanje za kulturo v kolektivu, s skupnimi nastopi že obstoječega okteta in morda še drugih skupin pa ponudili kolektivu prijeten večer. O tem bi se dalo reči še in še...

Na koncu naj vsem pevkam in pevcem izrazim pristrčen, pevski pozdrav in najlepše želje ob vstopu v novo, prihajajoče leto.«

Vladka

Kotiček za upokojence

Velika, vseh enaka želja

Da bi bilo le zdravje...

Zadnji sestanek odbora kluba upokojencev v letošnjem letu sem izkoristila za kratek pomenek z njihovimi člani, v katerem so mi povedali, kako so živeli v letošnjem letu in kakšne so njihove želje v novem, prihajajočem letu 1989!

Vsi so si bili edini, da je njihovo največje bogastvo in največja želja ZDRAVJE!

Vendar je bilo v njihovih besedah čutiti tudi ogorčenost in obenem obup, da se po tolikih letih dela ne moreš preživljati le s pokojnino!

No, pa prisluhnimo, morda bodo vseeno povedali tudi kaj veselejšega!

VIDA JUTERŠEK

»V letošnjem letu sem doživljala dokaj težke trenutke - bolezen - smrt, vse to človeku pusti posledice na zdravju in počutju!

Imam še šoloobvezna otroka, tako da mi pokojnina skoraj nič ne pomeni. Želim si, da bi svoji družini še naprej nudila prijeten dom in da bi vsaj nekoliko izboljšali položaj upokojencev!«

MAJDA PANČUR

»Leto sem, zahvaljujoč zdravju, preživela zadovoljno.

Želim si le, da bi bila zdrava, kot tudi moja družina, da bi vladal mir in prijateljstvo med vsemi ljudmi naše Jugoslavije.

Želim si tudi, da bi upoštevali naše delo, ki smo ga opravljali v najtežjih povojnih časih!«

MARI NAHTIGAL

»Leto mi je minevalo ob delu doma in v spominih na sina, ki nosi vojaško suknjo.

Ko primerjam višine pokojnin, ugotavljam, da so razlike precejšnje, ne, rekla bi, prevelike in bi morali tudi v tej smeri nekaj ukreniti!

Z veseljem se spominjam delovnih dni v Tosami in srečna sem, da sem tako zdrava dočkala upokojitev.

Želim si le dobrega zdravja in da bi se sin čimprej vrnil domov!«

ŠTEFKA VEIT

»Zdravje mi je služilo, tako sem to leto preživela kar v zadovoljstvu. Žalostijo pa me razmere, ki nas pestijo po vsej državi.

Osebnostno si želim le zdravja in da bi vladalo med ljudmi več spoštovanja, sožitja in miru!«

PEPKA ŽEBOVEC

»Moje življenje v letošnjem letu ni bilo pisano z veselim dogodki, zato upam, da bo novo, prihajajoče veselejše.

Najbolj me prizadenejo odnosi, ki vladajo v državi, saj so bili motivi naše dolge in krvave borbe čisto drugačni.

Ostane nam le še upanje, da se bodo razmere zboljšale, s tem pa tudi naše počutje in razpoloženje!

Osebnostno si želim predvsem zdravja, vse drugo bo že nekako!»

CIRIL GROŠELJ

»Za mano je dokaj zadovoljno leto. Zdravje mi je dopuščalo, da sem kmetoval in si tako vsaj nekoliko omilil finančni položaj upokojenca. In kaj si želim vnaprej? Predvsem in največ zdravja in da bi se nam vsem skupaj vsaj nekoliko izboljšal standard!«

IVANKA OGOREVC

»Kot so povedali že moji predhodniki, je za nas upokojence najbolj važno zdravje, pa vendar nas pestijo tudi druge težave. Pokojnice, ki jih prejemamo po tolikih letih dela, ne dosežejo niti osebnega dohodka aktivnega delavca.

Z možem sva upokojena, imava še enega nepreskrbljenega otroka in moram reči, da mi še nikoli v življenju ni bilo treba tako presneto »gledati« na vsak dinar kot sedaj!

Letošnje leto me je v osebnem življenju najbolj pretresla smrt v družini. Če pogledam izza svoje ograje, pa me razveselijo zadovoljni

obrazi naših upokojencev, ki še kako cenijo vsako pozornost, ki jim jo pokloni nekdanji kolektiv.

Želimo si tudi vnaprej takih odnosov, čeprav se zavedamo, da delovne organizacije zadevajo težke gospodarske situacije.

Moje osebne želje v prihodnjem letu niso pretirane, da bi bilo le zdravje, razumevanje in mir!

V IMENU CELOTNEGA KLUBA UPKOJENCEV TOSAME PA ŽELIM KOLEKTIVU VELIKO DELOVNIH USPEHOV, IN VSAKEMU POSEBEJ OSEBNE SREČE!«

Vladka

Razmišljamo

Demokracija je, če te ne zaprejo, kadar odpreš usta. (Bulatovič)

Namesto novoletnega prispevka

O oslu z zelenimi očali

Je že tako, da Novo leto jemljemo za nekakšen mejnik. Nekateri celo pravijo, da bodo ta dan nehali kaditi. Delajo se »vse sorte« inventure...

Če sem lani napisal, da se bomo leta 1987 spominjali po tem, da je imela mačka mlade v omari s posteljnim perilom, pri moji duši, o letu 1988 ne morem pisati tako. Preburno je bilo v svetu in zlasti doma, da bi se ga sploh smeli spominjati po nekakšni mački.

Sodni proces pred vojaškim sodiščem in vse okrog naprej in nazaj. Že itak visoke julijske temperature so dodatno zvišale še obsodbe. Toliko tiskarske tinte je že bilo prelite zaradi tega. Kar neumno se mi zdi pisati o tem. Pa na nek način moram opravičiti naslov... O tem malo pozneje.

Referendum da, referendum ne. Pravim referendum da, zakaj bi ga sprejemali samo za plače (panožni sporazum), samo zraven bi bilo treba reči, da se mora sprejeti, če ne bodo 80 %-ne plače. Važna je demokracija, pa naj stane kar hoče.

Mitingi, mitingi, pa se je in se je in ponovno mitingi. Na »gavage« tega, na »tron« drugega. Beži, beži, imeti je treba transparent in vpiti, saj ni važno zakaj. Dela naj bik, ki ima debel vrat.

Pa smo pri oslu, bolje pri njegovih zelenih očalih.

Saj jo poznate ... zgodbo namreč ... o oslu, ki je zaradi zelenih očal jedel oblanje, prepričan, da je slastno sočno travico. No, podobni oslu smo tudi kar vsi Jugoslovani, ampak kar vsi. Kar naprej nam natikajo nekakšna očala, pač okolju primerna, samo, da se ne ukvarjamo z bistvom. Bistvo je delo in od dela boljše življenje. Boljšega življenja ne dobiš na mitingu (razen, če te ne pripeljejo zastoj, nahranijo zastoj in končno namlatijo s pendrekom - tudi zastoj). Boljše življenje dobiš samo z delom, spet z delom in ponovno z delom, pametjo in razumom. »Če hočeš videti daleč, se povzpni na najvišje drevo«, pravi pregovor. To velja tudi za delo in znanje.

Razumu je bistveno, zakaj vpije in kaj vpije. Ali še bolj vpije zato, ker ve, zakaj vpije. In tisti, ki vedo, zakaj se vpije, navadno vodi jo tiste, ki samo vpijejo. Pa smo tam. Tisti, ki vedo zakaj vpiti, natikajo zelena očala ti-

stim, ki samo vedo, kaj vpiti. No, malo komplicirano izgleda - je pa tudi enostavna razlaga - vlečejo nas za nos.

Vprašati se je vendar treba, kdo in zakaj potrebujejo mitinge in procese... Odvisno od potrebe pač.

Vsi socializmi in tudi naš se pravzaprav bojujejo zoper sovražnike, truli kapitalizem, buržoazijo, levi in desni odkloni - vse v interesu delavskega razreda?! vemo (pravzaprav ne vemo!), koliko ljudi je plačalo svojo »sovražnost« pred Stalinom, med kulturno revolucijo na Kitajskem. Tudi Goli otok, Dachauski procesi, Roški proces. Ljudem je treba vspodbuditi občutek ogroženosti in miting je tu. Ali pa bodo mirno prenašali neumnosti svojih voditeljev, boljše posledice njihovih odločitev. Zato je nujno potrebno tudi pri nas poiskati sovražnike. In je čisto vseeno ali so to Albanci, Srbi, Slovenci, Vojvodinci, Smole, Stanovnik, Vlasi ali Milošević. Ali je to Mladina, Politika ali Nova revija.

To sovražnost je seveda treba nekako »dokazati«, dovolj do meje, ki jo razumejo tisti, ki jim je naloga vedeti, kaj vpiti. Resnica, zakaj vpiti, je znana in posvečena samo tistim, ki vedo tudi, zakaj vpiti. Je odbor s Kosovega polja to spoznal ob »padcu« Novega Sada? Govorilo se je o specialni vojni v Sloveniji. Priredimo proces, vzamemo v procesu njihov jezik, ker pa jezik ni vreča krompirja, se Slovenci razburijo in predpostavka o protijugoslovanskosti je potrjena. Pika. Komu služijo mitingi? Kaj pa to pomeni za naše zamejce, je pa tako in tako »vrlo važno«.

O Čkrebiću, oziroma o njegovem odstopu bo odločala baza - stop - O Vlasiju in Jašarijevi tudi odloča baza - stop. Čudna so pota demokracije, ali pa natikalci očal niso dosledni.

Katastrofalnega stanja na Kosovu, v Jugoslaviji MORA biti nekdo kriv. To so vedno ONI DRUGI, s tem se začenja nesloga in sovraštvo in rojeva pravzaprav tisto, proti čemer se »borimo«.

Večje ko je geslo, lažje se je skriti.

(Dangubić)

Mitingi so menda odnesli 3 milijarde dolarjev. 4 milijone ljudi je sodelovalo. In če je vsak prebil in porabil samo 4 ure delovnega časa, je to 16 milijonov delovnih ur. Ali kdo koga vpraša za »zdravje« ob teh silnih izgubah. Koliko vikendov in vil na morju predstavlja ta silna številka denarja. No, pa smo si vsi enaki, eni in drugi razmetavamo denar in delamo z njim, kot svinja z mehomo. Se tako bori proti »vikendašem«?!!!

Moder voditelj odpušča ljudstvu svoje napake.

(Crnčević)

Tako pa do kolen v žitu čakamo na socialni kruh. Kaj ko bi ta denar namenili za nova delovna mesta (za ta namen se razpisujejo ljudska posojila) in bi s tem dosledno spoštovali tudi ustavno načelo pravice do dela! S tem denarjem bi od glave do pete posodobili elektronsko industrijo in bi bili ravni - z Japonci!

Po svetu se hahljajo, ko moledujemo za kredite, odloge itd. Ali pa čakajo, da se sčofamo med seboj in nas potem pohrustajo brez enega samega strela.

Radenska in zadolžena Jugoslavija - na vseh koncih sveta.

(S. Budna)

To je resnična nevarnost za vse nas. Res je čas, da postanemo zajčki, ki so spregledali in dali prostor in pomen demokraciji. t.j., da se zadeve rešujejo preko predstavniških teles (skupščin) na demokratični način z dosledno uporabo pojma »pravna država«. To pravzaprav pomeni, da vsakdo dela samo tisto, za kar je od ljudi pooblaščen in za svoje delo tudi nadzorovan.

Ni res, da bo šlo vse k hudiču. Kaj bi on z vsem tem škartom.

(S. Budna)

Tako pa bo leto 1988 pač znano po naši neumnosti. Je pa tudi nekaj pozitivnega. Voditelji so spoznali tudi moč množic (ali jo zlorabili). Množica pa kaj hitro lahko prestopi bregove.

Zato si v letu 1989 želim čimveč zajčkov in demokracije (v skupščinah)!

Črna ovca

Iz dela društev

Na pomoč

Vaja IGD in CZ

V soboto, 19. 11. 1988, je v DO potekal normalni delovni dan. Ob 11.45h pa se je za trenutek marsikomu zaustavil korak. V kurilnici je iznenada udaril močan sunek eksplozije, objekt pa se je zavil v oblak dima.

Takoj za tem je varnostnik sprejel obvestilo, da se je zgodila nesreča. Dežurni gasilec si je nemudoma ogledal dogodek in ugotovil, da je potrebna širša pomoč.

V kurilnici je prišlo do sprostitve plina, ki je povzročil eksplozijo in požar. V nesreči so poškodovani ljudje.

Vaja na objektu kurilnice

Varnostnik je na zahtevo gasilca sprožil interni alarm stopnje preko ozvočenja, požarne centrale ISKRA in ZARJA. Izdano je bilo tudi posebno obvestilo, da se je v kurilnici zgodila nesreča in se za gašenje in reševanje aktivirajo gasilske operativne ekipe IGD in CZ s poudarkom, da se aktivira tudi ekipa CZ in PP.

V kratkem času so se v gasilski garaži zbrali pripadniki enot. Organiziral se je štab za vodenje akcije v sestavi članov vodstva DO, štaba operative IGD in CZ. Članstvo se je razporedilo in organiziralo v ekipe.

V času razporejanja ekip in druge organizacije se je ponovno oglasilo ozvočenje z obvestilom naj člani kolektiva ne zapuščajo delovnih mest, ker poteka gasilsko reševalna vaja na objektu kurilnice.

Štab operative IGD in CZ se je predhodno odločil, da organizira nenapovedano vajo z namenom, da se preizkusi tehnična opremljenost in strokovna usposobljenost domačih enot.

Glede na to, da je bila vaja nenapovedana in dokaj zahtevna, so se ekipe dobro znašle. Bile so tudi določene pomanjkljivosti, katere niso imele posledic in se s takimi prijemi pocieni odpravijo. Po končani vaji so člani očistili in pripravili orodje, da jih mogoče jutri nesreča ne bi presenetila.

Končna, skupna ocena pa je bila, da je takih akcij premalo, da je to edina prava pot usposabljanja - krepitev protipožarnih in drugih samozaščitnih ukrepov.

Franc Bizilj

Tokrat zares - NA POMOČ

Požar v mikalnici!

Dne 23. 11. 1988 ob 8.31. je v oddelku mikalnice zavladal preplah. Na stroju za predelavo sekundarnih surovin je prišlo do požara, ki je imel idealne možnosti, da se hitro razširi.

Prisotni so se brez oklevanja in panike sprijeli z uničujočimi plameni. Stekla je tudi organizacija internega alarmiranja in obveščanja. V akcijo so takoj stopili tudi prisotni člani gasilske službe in zavzeli ustrezne ukrepe.

Požar se je pojavil na dokaj nedostopnem mestu pod stropom. Zaradi prevelike založe-

Založenost okoli stroja dan pred požarom

nosti okoli stroja in kratkega dometa gašenja z gasilskimi aparati, se je uporabil stenski hidrant. Razpršeni vodni curek je hitro zaustavil nezaželjeni ogenj. Pogoji gašenja pa so zaradi močne koncentracije dima in prahu postali izredno težavni in na robu vzdržljivosti. Prisotni so bili odločni, da se požar za vsako ceno ukroti na mestu pojava. V kratkem času je zmagala zavest in izredna požrtvovalnost kolektiva mikalnice, ki zasluži vse priznanje. Verjetno bi pri popisovanju imen marsikomu napravil krivico, saj imajo vsi prisotni veliko zaslugo, da požar ni povzročil večje materialne škode in zaustavil proizvodnje. Verjetno ni treba poudariti, kaj pomeni mikalnica za delovno organizacijo.

Požar je obravnavala posebna interna komisija in ugotovila, da je kovinski tujek v materialu povzročil iskro in vžig materiala.

S tem smo trinajstič v letošnjem letu zaustavili požar pravočasno in upamo, da bomo s to nesrečno številko stopili v novo leto še bolj srečno.

Franc Bizilj

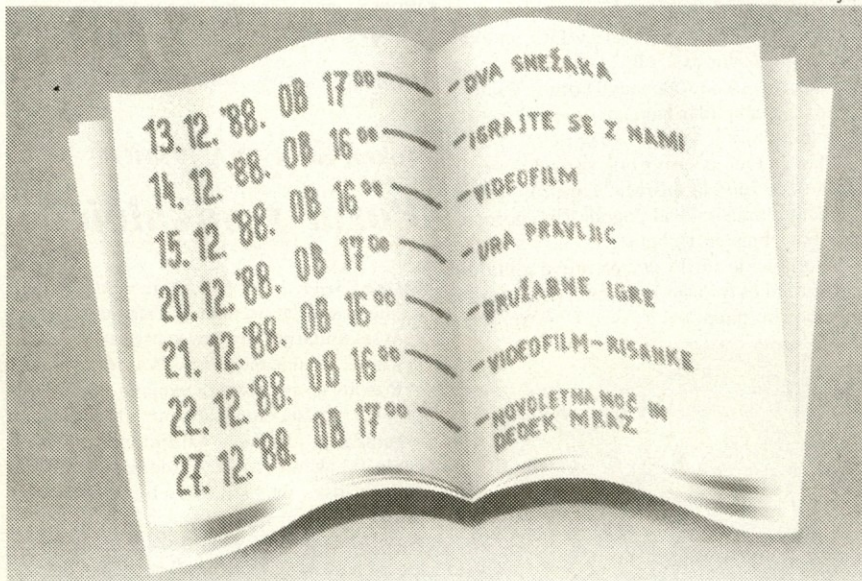
Knjiga je prijatelj, ki nikdar ne razočara

NOVOLETNI PROGRAM

Pionirskega oddelka Knjižnice Domžale

Kulturni kotiček

Vsa ta dogajanja bo spremljala razstava »Novoletno darilo - dobra knjiga«, za mlade reševalce pa so zastavili tudi novo knjižno uganko. Nagrajenci bodo prejeli lepa knjižna darila. Prisrčno vabljeni

Ob novem letu

Pršel je novoletni čas,
ko nekaj je v nas;
pa tudi v zraku nekaj je -
polno želja in upanj leskeče se.
Šampanjca si zdaj v čaše natočimo,
na vse težave vsi skup pozabimo.
Nazdravimo - kozarec na ex izpraznimo
in novo doba si naznanimo.
Na vse krivice pozabimo,
si sreče v novem letu zaželimo,
le pojdimo po tej zasneženi poti
z roko v roki novi dobi naproti...

Marjana Lavrič

Tosamovska

V prvih novembrskih dneh se srečata plešasti in sivolasi.

In pravi prvi drugemu:

- »Hej, prijatelj, je tebe tudi slana?«
- »Ti si v večji nevarnosti, pri tebi bo pole-dica,« se je glasil odgovor.

Vratarica ob odvzemu pijače vpraša: »Kako se pišeš?«

Odgovor kot iz topa: »Nada Ukmar, tkalnica obojev«

Pri preverjanju se ugotovi, da tega imena ni v podjetju.

Pa reče glas skupine: »O, ježeš, če bi mene dobila, bi se tako ustrašila, da bi čisto pozabila, kako se pišem.« Pa drugi glas odvrne: »No, vidiš, saj tako se je zgodili njej.« Pa se dogaja tudi tistim, ki zjutraj zamujajo, da čisto pozabijo svoje ime, povedo kar drugega.

- Ali veš, da imamo sedaj nov denar?
- Seveda vem!
- Figo veš, naš denar je spremenil spol.
- Kako?
- Ja, »Jur« je »Nežka« postal.

Nagrade

Nagrade

1. nagrada: Ani Prašnikar, mikalnica
2. nagrada: Eka Siard, upokojenka
3. nagrada: Vuka Černohorski, kuhinja

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov DO TOSAMA za mesec OKTOBER

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v DO TOSAMA v mesecu oktobru vsebuje podatke po oddelkih v PS, sektorjih in za celotno DO.

Podatki vsebujejo osebne dohodke za polni delovni čas ter osebne dohodke pripravnikov.

Podatke o povprečnem, najnižjem in najvišjem osebnem dohodku povzemamo po metodologiji obrazca RAD-1.

Najnižji osebni dohodek je bil dosežen v oddelku otroške konfekcije na delih in nalogah, ocenjenih s 4. in 6. kategorijo, z dosegom norme 48,8 % ter brez dodatka faktorja delovne dobe.

Albina Kosmač

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC OKTOBER

Štev. poročila 10/88

RAZREDI V 000 din	P A O I Z V O D N I S E K T O R										VOD PS	GKS	ERS	KS	TRS	SON	VOD DO	D O TOSAMA
	PR	TO	TŠT	BE	VO	MI	SK	OK	PMS	PS								
620	2	3	1			47	13	5	16								92	
620 - 650	1	10	3		1	28	12	2	5		1						63	
650 - 680	3	6	3			29	27	18	15		5						106	
680 - 710	3	7	6			14	22	11	9		2	1	14	1			90	
710 - 740	7	7				19	6	13	4		3	1	10				70	
740 - 770	3	4	7	1		8	2	5	4		3		12	1			50	
770 - 800	3	5	9		2	1	3	2	2		2	1	6	7			43	
800 - 830	1	2	7	1	4	2	2		2			1	4				26	
830 - 860	3	1	2	3	1	2	1	1	3	1	1		4	6	1		30	
860 - 890			3	3	1	2	1	1	1				4	1	3		20	
890 - 920	2		2	3		1							2	4			14	
920 - 950				3		1	1				2	4	2	6			19	
950 - 980	2			4	1	1					3		3	5			19	
980 - 1010		2	2	2	3	2	2				2	2	1	3	1		22	
1010 - 1040		1	2	1	1		1	1	1	2	1	2	5	10		1	29	
1040 - 1070		2	1	3	1	2		1	1		1	1	2	1			16	
1070 - 1100	2			1	2	1			1				6	6			19	
1100 - 1130			1	2		3			3		2	3		3			17	
1130 - 1160				1							1		1	4			7	
1160 - 1190			2			1				2	2		2				9	
1190 - 1220	2			1				1	1		2	1	2	3			13	
1220 -	1	2	1	3	3	1	1	1	2	5	7	6	18	18	5	1	75	
SKUPAJ	28	52	60	28	23	164	94	63	70	11	39	27	96	84	8	2	849	

POVPREČNI OD 824,985

PAJNIŽJI OD 500,080

NAJVIŠJI OD 2.265,780

Zahvale

Ob nenadomestljivi izgubi skrbnega očeta, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka otroške konfekcije za podarjeno cvetje in denarno pomoč ter izreke sožalja. Zahvaljujem se tudi sindikalni organizaciji Tosame za denarno pomoč.

Ivan Arh

Ob smrti mojega brata se sodelavcem in sodelavkam iz ekspedita iskreno zahvaljujem za vso pozornost, izreke sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Rok Gaberšek

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz skladišča surovin in pomožnega materiala ter Osnovni organizaciji sindikata za izrečno sožalje. Hvala tudi za darovano cvetje, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

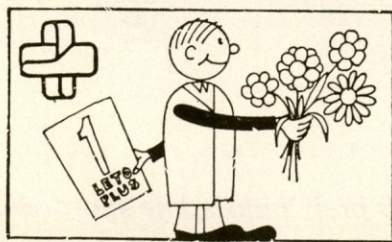
Niko Piskar

Ob boleči izgubi dragega očeta FRANCA GRČARJA se toplo zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za izreke sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Lepa hvala tudi sindikatu za finančno pomoč.

Angelca Grošelj

Kadrovske vesti

Rojstni dan v mesecu decembru praznujejo

PROIZVODNI SEKTOR

Proizvodnja medicinskih sredstev

Cvetković Stanka, Ficko Anton, Grošelj Marija, Maček Marjana, Merkužič Cveta, Nemeč Aleksandra, Ocvirk Antonija, Prelesnik Julijana, Sitar Marija, Štirn Mojca, Žužek Tilka, Poznič Janja, Kovič Majda

Pripravljalnica

Vesel Albin, Cerar Martina

Sanitetna konfekcija

Armeni Ana, Bervar Anastazija, Bolhar Magdalena, Cerar Marija, Lukman Marija, Miklavčič Franciška, Kokalj Martina, Menčinger Aleksander, Nemeč Aleksander

Mikalnica

Bedenik Štefanija, Cerar Ivanka, Cerar Fran-

čiška, Cerar Silvo, Jemčec Dragica, Kerč Štefka, Leber Marija, Marčun Metoda, Pele Ivanka, Prelovšek Ani, Pivec Dušan, Peterlin Irena, Rožič Elizabeta, Šuštar Roman, Štrukelj Stanislav, Štrekar Zvonka, Urankar Štefka, Urbanija Marija, Pervinšek Marjan, Žebovec Olga

Otroška konfekcija

Ivanetič Majda, Jeretina Marica, Lenček Marija, Stupica Marija

Tkalnica ovojev

Cerar Bernarda, Cerar Ivan, Kerč Štefka, Jeretina Marija, Lajevec Andrej

Belilnica

Prenar Silvo, Urankar Franc

Vlaknovinski oddelek

Cerar Silvo, Cerar Franc

Tkalnica širokih tkanin

Cerar Brigita, Cerar Marija, Flis Silva, Grujič Sašo, Kerč Janez, Kolbl Marta, Pevec Ivanka, Bežjak Štefka.

KOMERCIALNI SEKTOR

Judež Zvonka, Jeretina Franc, Kuhelj Ludvik, Osolin Dušan, Piskar Niko, Rozman Štefan, Sedeljšak Franc, Gornik Franc

SPLOŠNO-KADROVSKI SEKTOR

Cerar Marija, Mežnar Silva

TEHNIČNO-RAZVOJNI SEKTOR

Hribar Jože, Kerč Jože, Krasnik Marija

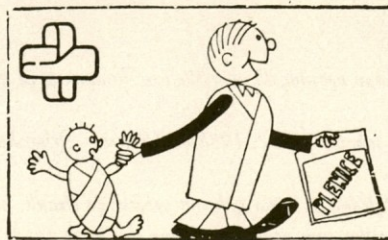
SEKTOR ZA ORGANIZACIJO IN NAGRAJEVANJE

Korošec Tatjana, Kralj Janez

Poročili so se:

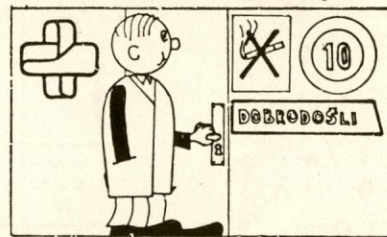
Lukanc Vesna por. Urankar
Klopčič Metka por. Bratun
Lenček Marta por. Antonin
Pivec Dušan

Rodili so se:

Marinček Alešu - hči
Mežnar Zlati - hči
Radkovič Vikiju - hči
Cerar Majdi - sin
Ravnikar Francki - sin
Keržan Ani - sin

Prišli v delovno organizacijo

PRESTOR Alojz - KS
ROŽIČ Franc - KS
BOREC Andreja - SON
HANČIČ Klavdija - M
PRELESNIK Apolonija - TRS
JERETINA Boris - M
HRIBAR Maja - SK
KRALJ Julijana - TŠT
GREGORIN Simona - M
CERAR Brigita - TŠT
TEPEŽ Boris - PMS
ARH Mojca - OK
DIMC Nataša - M
VIDMAR Marjeta - OK
LAJEVEC Marjetka - OK
JERIN Franc - SKS
PIŠEK Stanislav - PO
BURKELJCA Irena - OK
CAPUDER Stanislava - OK
KVEDER Adriana - M
ROŽIČ Majdka - OK
PER Judita - TŠT
MAJCE Vojko - TO
RAVNIKAR Karmen - TRS
ROŽIČ Janez - KS*
ŠUMAK Marija - TŠT
SMREKAR Tončka - M
PIVEC Milan - M
RAZPOTNIK Anica - M
JERETINA Slavko - TŠT

Odšli iz DO

PIVEC Peter - na lastno željo
ŠTRUKELJ Zdravko - sporazumno

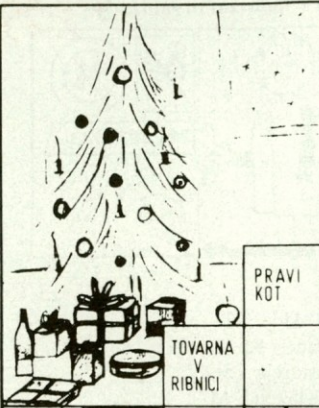
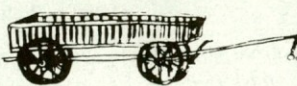
Uredniški odbor Tosame:

Berlec Vladka, Štampihar Majda,
Šarc Irena, Podpeskar Jože, dipl. ing.,
Vidregar Jana, Avbelj Danica - OZZS,
Drčar Milan - OZK, Svetlin Darko - OZZSMS,
Korošec Nada - blagajnik,
Kokalj Zdenka - glavni urednik.

Glasilo TOSAMA izdajajo delavci delovne organizacije TOSAMA, Vir, Šaranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1500 izvodih.

Tisk: TCP »Djuro Salaj«,
TOZD Papirkonfekcija Krško.

	JOD	ŽENSKO IME	ZELO LEPA ŽENSKA	NAČIN KONJSKEGA TEKA	DOKAZ PRISOTNOSTI MILKE DRUŠTVA		
	ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB				VZHOD LJUDDESKO PLEME VELIKANOV (Dise)		PROSPERITETEN
PRAVI KOT	GRŠKA CRKA						ROALD AMUNDSEN
TOVARNA V RIBNICI				TRG, TRZNIČA PODZEMNI PREHOD			
DUŠIK	DALJNOGLED NA PODMORNICI	KEMIČNI ELEMENT KRALJICA ŠPORTA				PROTAKTINIJ VRSTA CVET ARANŽ.	
PREDSTAVNIK SAMOSTANA			IZVRŠNI ODBOR KIS		MLEČNI IZDELEK ELEKTROKARDIOGRAM		SESTAVILA BERNARDA BIZJAK
CVETNICE, KI JIH OPRAŠUJE VETER							MESTO V NOVI ZELANDIJI
ROD ZLATICNIC				VRSTA APNENCA REKA V SZ			
MESTO V BELGIJI			MAJHEN OGIB MOŠKO IME				
KDO SE UKVARJA Z ESTETIKO					AFRIŠKA DRŽAVA DEDNA OSNOVA		
TOVARNA V HRASTNIKU		OSVALD TŮTCH	DEL VLAKA OSEBNI ZAIMEK			POLMER KROGA KRANJ	
VRSTA DETELJE				NASPROTJE OD RAZLIČNO			
MESTO V VOJVODINI				NIKELJ		RADIJ	

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitve oddajte do 25. decembra

Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli naslednje sporočilo:

Lepo prosim, da obvestite vse Tosamovec in njihove malčke, da jih bom obiskal

o soboto, 24. 12. 1988 ob 15. uri v Delavskem domu na Viru.

Ogledali si bomo polurno projekcijo risank, nato pa se malo pogovorili in zapeli. Čisto potihlo vam povem, da imam darila za vas že pripravljena.

Zelo bom vesel, če se bomo srečali v čimvečjem številu.

Vaš Dedek Mraz